

[Anders Andersen]

Det lyder meget fornuftigt, og jeg er helt enig i, at vi skulle have sat betalingsbalanceunderskuddet ned. Men hvis vi skal vente på det, så har det nok lidt lange udsigter. Vi har fået opgørelsen fra første kvartal af 1978, som viser et underskud på betalingsbalancen på 3 mia kr. eller 200 mill. kr. mere end i første kvartal 1977. De prognoser, som finansministeren stillede op, gik ud på, at vi i 1978 skulle få et betalingsbalanceunderskud på 7 mia kr. Vi har altså allerede nu brugt de 3 mia kr. i det første kvartal. Det vil sige, at der i de næste tre kvartaler er 4 mia kr. tilbage. Jeg tror, der er grund til at være tvivlende over for, om disse prognoser holder, så meget mere som vi jo desværre må konstatere, at stigningen i industrieksporten er gået i stå, og at der næsten alene er en stigning i landbrugseksporten. Man regner med, at den bedre høst i 1977 betød en forbedring på betalingsbalancen på 1½ mia kr. Vi kan meget nemt komme i den situation, når året er gået, at disse 1½ mia kr., som den bedre høst er værd, ikke engang vil slå til til at nedbringe underskuddet fra sidste år, og at den målsætning, som ligger i underskuddets nedsættelse, desværre ikke vil kunne blive opfyldt. Det kan vi kun beklage, men vi kan i og for sig også beklage, at vi hvert år står i den samme situation. Vi får nogle oplæg, nogle prognoser i forbindelse med fremsættelsen af finanslovsforlaget, men både i 1976 og i 1977 viste det sig, at disse prognoser slet ikke holdt stik. Da året var gået, var det ikke 5 mia kr. eller 6 mia kr., man havde i underskud, så var det 10 mia kr. og 11½ mia kr., man havde i underskud. Jeg erkender, at man i år har sat prognosen til 7 mia kr. i forventning om, at den skulle holde, men det beklagelige er, at vi allerede på nuværende tidspunkt må nære stor tvivl om, hvorvidt den kan holde. Det beklagelige er i og for sig også, at man ligesom mister tilliden til de prognoser, der stilles op, hvis man år efter år må konstatere, at disse prognoser slet ikke holder. Man kan give forklaringer på, hvorfor de ikke holder, men det bliver til syvende og sidst et spørgsmål om tillid til regeringens prognoser, og det skaber naturligvis vanskeligheder med hensyn til at føre den rigtige politik.

Jeg lagde mærke til, at statsministeren i sin redegørelse også kom ind på den indenlandske lånoptagning og erkendte, at den stigende indenlandske lånoptagning har en

negativ virkning på renteutviklingen her i landet. Der er tale om en lånoptagning, som vokser med hastige skridt – i år er det vel omkring 24 mia kr., hvad bliver det til næste år? Hvis ikke der sker en ændring i udviklingen, er det så 40 mia kr., som finansministeren skal udbyde i indenlandske statslån? Det er givet, at det skaber betydelige forstyrrelser i renteniveau, i finansieringsmuligheder. Jeg ved godt, at man rent teoretisk kan stille op, at når staten pumper så mange penge ud og kræver så mange penge op, så er der balance i foretagendet rent teoretisk. Der er bare ikke balance i foretagendet med hensyn til påvirkning af det indenlandske kapitalmarked. Der er ikke balance i foretagendet med hensyn til påvirkning af renteniveauet.

Det, som man kan beklage i den situation – også efter at have hørt statsministerens tale – er, at regeringen tilsyneladende ingen løsninger har på disse problemer. Regeringen har indtil dette øjeblik ikke kunnet skitsere nogen løsning, der ændrer den udvikling, som vi står med. Hvis den har nogen løsnings, så har den i hvert fald ikke delagtiggjort dette ting eller offentligheden i disse løsninger.

Det er måske ikke helt rigtigt, det, jeg siger, for statsministeren sagde, at nu gennemfører man en større beskatning af boliger her i landet, nu gennemfører man en større beskatning af erhvervslivet her i landet, og så skal det nok hjælpe både på renteniveauet, på arbejdsløsheden og på initiativet – ja, det sidste, det sagde han ikke, men det må vel være forudsætningen for, at det skulle få nogle positive virkninger. Jeg kan love statsministeren, at hvis man får held til at gennemføre den politik, så vil det øge omkostningerne i et yderligere stærkt tempo, så vil det øge erhvervslivets omkostninger, så vil det øge arbejdsløsheden, og det vil yderligere forringe vore konkurrencemuligheder over for udlandet. Derfor vil en sådan politik være lige stik imod det, der er brug for. Det vil nemlig ikke give den forbedring af konkurrenceforholdet, det konkurrenceforhold, der – og det tror jeg statsministeren eller finansministeren vil give mig ret i – ikke er blevet forbedret i et tempo, som gør det muligt at løse nogen af vores beskæftigelsesmæssige problemer. Tværtimod, det er vel endda sådan, at vi igen er ved at overhale de fleste lande i omkostnings- og lønstigninger, hvil-